

Nummer 49

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden mei en juni 2008 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Man vangt zangvogels in eigen voortuin *Metro, 8 mei 2008*

Een 57-jarige inwoner uit Driel (Betuwe) heeft een procesverbaal gekregen omdat de politie hem verdenkt van het vangen van zangvogels in zijn voortuin. De politie kreeg een tip dat de man een vangnet in zijn voortuin had hangen. Toen agenten bij de woning arriveerden vonden zij het net, maar volgens de verdachte was dat niet bestemd voor het vangen van vogels. Betrokkene had echter ook een volière met zangvogels.

Jarenlange hulp aan weidevogels faalt *Regio, Leeuwarder Courant, 9 mei 2008*

Tientallen jaren weidevogelbeleid hebben niet geleid tot een effectieve bescherming. De achteruitgang van soorten als de Grutto is nog steeds schrikbarend. De

overheid en terreinbeheerders moeten meer doen om de weidevogels van de ondergang te redden. De overheid zegde in 2006 toe dat de achteruitgang in 2010 moest zijn gekeerd. De aanwijzing van kerngebieden, waar de wensen van de vogels maatgevend zijn, kan helpen. De overheid zou de boeren in deze gebieden financieel moeten helpen. Vooral Grutto, Kievit en Veldleeuwerik hebben het moeilijk. Over hetzelfde onderwerp een tweetal artikelen in het NRC/Handelsblad van 9 mei en in de Diemer Courant van 14 mei 2008.

Geluidshinder frustreert stadsvogels *Intermediair, 15 mei 2008*

De impact van al de herrie in de stad begint zich af te tekenen. Sommige vogelsoorten kunnen zichzelf niet meer verstaanbaar maken boven het toemende lawaai en worden uit de stad verdreven. Andere veranderen de manier waarop ze communiceren. Als de geluidshinder blijft toenemen, zouden er op de lange duur wel eens nieuwe soorten kunnen ontstaan. De veranderingen zijn nu al te horen, sommige vogelsoorten zingen buiten hun traditionele ochtenden avondpieken. Op deze 'prime-time'-

Jarenlange hulp aan weidevogels faalt.
Foto: Wim Smeets.

momenten is het geluid van wind en turbulentie het geringste, waardoor het vogelgeluid verder draagt, als tenminste het spitsuurlawaai niet dient te worden overstemd. Andere vogels hebben zich op een andere wijze aangepast. Stadsherre is vooral luid in de lage registers, tussen één en drie kilohertz. Door deze lage tonen te vermijden, is het gezang van Merels beter hoorbaar.

Ooievaarterreur in Drenthe

De Telegraaf, 15 mei 2008

In het Drentse plaatsje De Wijk zijn de bewoners van het nieuwe appartementencomplex De Wijckhorst de Ooievaars meer dan zat. De vogels hebben zes nesten op de schoorstenen van het appartementencomplex gebouwd, vervuilen de omgeving en zijn niet van zins te vertrekken ondanks pogingen hiertoe door de bewoners van De Wijckhorst. Volgens beheerder Koopman van het ooievaarstation De Lokkerij staat dit complex midden in het leefgebied van de Ooievaar. Hij heeft bij de bouw van het appartementencomplex hiervoor gewaarschuwd. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Algemeen Dagblad van 28 februari 2008.

Texel vergast duizenden ganzen

Dag, 16 mei 2008

Begin vorige eeuw was de Grauwe Gans uitgestorven in Nederland. Dankzij zorgvuldig natuurbeheer zijn zij nu weer terug. Door veranderingen in de landbouw in geheel West-Europa is het aantal Grauwe Ganzen enorm gestegen. Er is een landschap gecreëerd dat ideaal is voor ganzen. De Grauwe Gans gaat nu ten onder aan zijn eigen succes. Op Texel zullen op grote schaal Grauwe Ganzen worden gevangen en afgemaakt door ze te doden met CO₂-gas. Er zijn nu vijf- tot zesduizend Grauwe Ganzen (red. al bijna tien jaar lang is dit bestand constant) en dat is veel te veel volgens de woordvoerder van de gemeente.

In Dag van 12 juni een bericht waarin staat dat de rechter heeft beslist dat Texel mag doorgaan met het vergassen van Grauwe Ganzen. De Faunabescherming had een rechtszaak aangespannen om dit tegen te houden. Ook in De Telegraaf van 12 juni 2008 een bericht hierover. De berichten over het vergassen van

Grauwe Ganzen, acties ertegen en de gerechtelijke uitspraak stonden in de Texelse Courant van 20 mei en 13 en 17 juni, het Noordhollands Dagblad van 30 en 31 mei en 3, 6, 21 en 26 juni, Dagblad Tubantia van 3 juni, het Dagblad van het Noorden van 9 juni, Trouw van 21 juni.

Dode gruttokuikens

de Leeuwarder Courant, 15 mei 2008

Het broedsucces van de Grutto's is de afgelopen decennia flink gedaald. Onderzoek van Hans Schekkerman (Rijksuniversiteit Groningen) wees uit dat dit voornamelijk veroorzaakt wordt door een sterk toegenomen kuikensterfte. Grutto's zijn nestvlieders, de jonggeboren vogels zoeken zelf hun kostje bij elkaar. Ze eten vooral insecten. Dat is voor hen de afgelopen jaren steeds moeilijker geworden. Zo gaan bijvoorbeeld een vroegere maaidatum en een hogere mestgift in graslanden ten koste van de hoeveelheid insecten. Het warmere weer van de afgelopen decennia verergert de problematiek: boeren maaien eerder en in gemaaid land leven minder insecten. Verder worden er meer jonge vogels verschalkt door roofvogels. Zij vormen in het gemaaide grasland een te gemakkelijke prooi. Ook is het aantal Buizerds toegenomen. Om de Grutto te behouden is een intensievere vorm van weidevogelbeheer noodzakelijk, vindt Schekkerman. Over hetzelfde onderwerp artikelen in het NRC/Handelsblad van 18 en 24 mei, De Telegraaf van 20 en 24 mei, Trouw van 23 mei en de Leeuwarder Courant van 24 mei 2008.

Vogelnesten vernield

De Telegraaf, 23 mei 2008

Bij de Dierenbescherming Amsterdam zijn begin mei vele meldingen binnengekomen over nesten van vogels die bruut worden vernield of verstoord door mensen die hun heg snoeien of bedrijven die midden in het broedseizoen onderhoud aan hun pand willen (laten) plegen. De wooncorporatie Alliantie Amsterdam wilde door een hoveniersbedrijf een complete klimop laten verwijderen waarin verscheidene nesten zaten. In april werden deze werkzaamheden aangekondigd waarop één van de bewoners protest aantekende. Toen het hoveniersbedrijf de klimop stuk begon te trekken waarschuwde zij de

Ooievaarterreer in Drenthe. Opname gemaakt in het ooievaarsbuitenstation 'De Lokkerij' te De Schiphorst (Meppel). Foto: W. Smeets.

Algemene Inspectie Dienst (AID) en de politie. Daardoor is een gedeelte nog gered. Tegen de Alliantie Amsterdam is proces-verbaal opgemaakt.

Steeds meer Kerkuilen

Franeker Courant, 24 mei 2008

Na de strenge winters met bovendien veel sneeuw, in 1963 en 1979, was er van de Kerkuilen in Friesland weinig meer over. De muizen gingen diep de grond in en omdat dit voor de Kerkuilen hoofdvoedsel is, stierven zij van de honger. Mede dank zij de inzet van de vogelwacht door het plaatsen van nestkasten zijn er op dit moment weer ongeveer achthonderd paren Kerkuilen in Friesland. Steenuilen zijn er heel wat minder in Friesland: zestien paren.

Recordaantal Roodpootvalken

Trouw, 24 mei 2008

In het Fochteloërveen vlogen half mei ongeveer dertig Roodpootvalken rond. Deze vogels trekken elk jaar in een klein aantal door ons land, op weg naar de broedgebieden in Oost-Europa. Nog nooit eerder werd een dergelijk grote groep waargenomen in Nederland. De Roodpootvalken doen zich tegoed aan tien-

duizenden Witsnuitlibellen. Deze soort is in opkomst in het Fochteloërveen nu Natuurmonumenten maatregelen heeft genomen, het regenwater beter vast te houden in dat gebied.

Jacht op Vossen en kraaien om Korhoen

Dagblad Tubantia, 25 mei 2008

Staatsbosbeheer gaat jagen op Vossen en Zwarte Kraaien om het Korhoen in het Nationaal Park De Sallandse Heuvelrug te beschermen. Veel broedsels (er leven nog twaalf hennen en twaalf hanen) worden verstoord door deze dieren en de Vos heeft het ook voorzien op jonge Korhoenders. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Dagblad Tubantia van 10 juni 2008.

Friese ambitie voor Grutto blijkt te hoog

Leeuwarder Courant, 29 mei 2008

Het streven van het bestuur van Friesland om in 2020 in de provincie een stand te hebben van 25.000 gruttoparen wordt niet gehaald. Mogelijk lukt het tien jaar later. De achteruitgang van de Grutto lijkt nog niet te zijn gekeerd. Toen in 2006 het weidevogelplan werd uitgesproken, werd het aantal broedparen geschat op 17.000. Nu spreekt men van 13.000 tot 14.000 paren. Om in 2030 het beoogde aantal van

25.000 paren te halen moet de jaarlijkse sterfte van volwassen vogels naar hoogstens 18%. In gebieden waar boeren aan grutto-beheer doen, moeten gruttopaartjes jaarlijks gemiddeld minimaal 0,7 jong grootbrengen. In natuurreservaten moet die reproductie op ten minste 1,1 jong per jaar liggen. Een gunstige ontwikkeling zou zijn als de 'turboboeren' de Grutto's verjagen naar weilanden met agrarisch natuurbeheer of naar natuurreservaten. Er zou boerenland aangekocht moeten kunnen worden om dat optimaal in te richten als reservaten voor de vogels.

Aangepast rietbeheer moet vogels redden

Trouw, 3 juni 2008

Met aangepast rietbeheer moet de afname van het aantal watervogels in de noordelijke Randmeren worden gestopt. Het Zwarte Meer, Ketelmeer en Vossenmeer zijn in Nederland het belangrijkste leefgebied voor onder meer de Grote Karekiet, daarnaast worden hier ook Roerdomp en Purperreiger bedreigd in hun bestaan. Het gebied is ook van groot belang voor commerciële rietteelt. Door onder andere het maaiseizoen te verplaatsen kunnen de moerasvogels worden behouden.

Weidevogels redden met GPS-gestuurde maaimachines

De Bunschoter, 4 juni 2008

Op het melkveebedrijf van Van 't Klooster in Arnhem (Nijkerk) ging op 5 juni een prototype van een GPS-gestuurde maaimachine het veld in. Door gebruik te maken van het Global Positioning System (GPS) kan men heel exact de coördinaten weergeven waar de machine zich op een bepaald moment bevindt. Een weidevogelbeschermer kan vooraf via een PDA (een handcomputer) met GPS doorgeven waar de nesten zich bevinden. Ook kunnen andere gegevens worden vastgelegd, zoals welke vogelsoort het betreft of hoe het nest er bij ligt. De bestuurder van de maaimachine krijgt via een GPS-apparaat een waarschuwing als hij dicht in de buurt komt van een nest. Op een scherm voor zich ziet hij de exacte ligging van het nest. Dit prototype kan nog niet volautomatisch de maaimachine bedienen, maar de basis daarvoor wordt hiermee wel gelegd. In een later stadium wordt er een koppeling gemaakt met een centraal gegevensbestand met weidevogelgegevens van Landschapsbeheer Nederland. Het streven is om binnen vijf jaar ervoor te zorgen dat een volledige aansturing van de trekker en de maaimachine in de handel verkrijgbaar is.

Nieuw: Vogeljaar.TV

Steenuil en Oeverzwaluwen bespied

Het waarnemen van vogels is een leuke bezigheid. Niet voor niets is vogels kijken een hobby waarvoor steeds meer mensen warm lopen. Vogels kijken geeft een kick. Toch missen velen het geduld om eens wat langer stil te blijven kijken en de tijd te nemen rustig het vaak boeiende gedrag van vogels te bestuderen. Vogelfotograaf en cineast Wim Smeets heeft dat geduld. Soms kan hij dagen bezig zijn om nu net dat ene bijzondere moment te kunnen vangen met de camera of om behoedzaam door te dringen tot de leefwereld van een vogel om te zien hoe deze zich gedraagt. Die inspanningen leveren vaak interessante platen op en nu ook fraaie filmfragmenten.

Op het nieuwe vogelvideokanaal Vogeljaar.TV bieden wij een aantal interessante films aan. Wij maken daarbij gebruik van YouTube. U kunt hier kijken hoe een Steenuil zijn eerste muis verorbert en hoe de uil 'een douche neemt' in de regen. Ook is er te zien hoe Oeverzwaluwen hun nestgang maken.

Kijk snel op: <http://www.vogeljaar.nl>. Zeker aanbevolen! Nu kunnen ook vogelaars met wat minder geduld rustig thuis op hun gemak genieten. Wij wensen u veel kijkplezier op Vogeljaar.TV.

■ Rob Kole

Steenuil te Eemdijk. Het gedrag van deze uil is te zien op het nieuwe videokanaal Vogeljaar.TV. Foto: Wim Smeets.

Door overbevising zijn er minder Papegaaiduikers.

Foto: W. Smeets.

Minder Papegaaiduikers door overbevising

Trouw, 5 juni 2008

Duizenden Papegaaiduikers die leefden op het Isle of May, voor de kust van Schotland, zijn verdwenen. Vogelkenners denken dat dit te wijten is aan vistekort door overbevising van de Noordzee. In de afgelopen vijftig jaar groeide de populatie van Papegaaiduikers hier gestaag. Men verwachtte voor dit jaar 100.000 paartjes. In 2003 waren er 70.000 en dit jaar zijn er slechts 40.000.

Havik lust Veluws Korhoender rauw

Metro, 17 juni 2008

Roofdieren, vooral Haviken, hebben flink huisgehouden onder de 29 Korhoenders die vorig jaar september werden uitgezet op de Hoge Veluwe. Vijf tot acht Korhoenders zijn op dit moment nog in leven. Direct na de uitzetactie was de sterfte als gevolg van roofdieren het grootst.

Zwaluwen op til in Biddinghuizen

Noordhollands Dagblad, 23 juni 2008

Huiszwaluwen kunnen steeds moeilijker een plaats vinden om te nestelen, zij worden vaak aan gevels gemeden vanwege het droppen van hun uitwerpselen. In Biddinghuizen wordt daarom op een groot grasveld op een hoge paal een zwaluwen-til geplaatst van 2,4 m in het vierkant.

Ingrid Nagtzaam van het Zwaluwen Adviesbureau uit Oudenbosch pikte het idee in Duitsland op.

Wolken van meeuwen en sterns

NRC/Handelsblad, 25 juni 2008

Op het kleine nieuwe eiland De Kreupel in het IJsselmeer broeden naar schatting ongeveer vijfduizend paar Visdieven, de grootste broedkolonie van Nederland, met volop Spiering in hun nabijheid. Bijna alle broedkolonies op de vaste wal zijn verlaten en de Visdieven zijn verhuisd naar hier. Als het hier vol raakt, zullen zij de rest van de kolonies aan de vaste wal weer koloniseren. Zeventig hectare meet het eiland De Kreupel in het IJsselmeer, acht kilometer voor de kust van Medemblik. In 2003 opgespoten door Rijks-

waterstaat en omgeven als een atol door een lage dam van basaltblokken. Tussen de zandplaten en de dam is ondiep water. In de nazomer komen bijna alle Zwarte Sterns van Noord-Europa op De Kreupel bijeen. Zij blijven er een paar weken en vliegen daarna door naar hun winterkwartier in West-Afrika.

Kievitseieren rapen in Friesland was illegaal

Dag, 26 juni 2008

De Raad van State heeft een besluit genomen in de juridische strijd tussen de Faunabescherming en de provincie Friesland: in Friesland hadden tussen 2003 en 2007 geen kievitseieren mogen worden geraapt. Jaarlijks mogen in Friesland 6934 kievitseieren worden geraapt, maar volgens de Raad van State heeft de provincie Friesland niet genoeg maatregelen getroffen om aan deze limiet te voldoen. Volgens de Faunabescherming

betekent deze uitspraak het einde van het kievitseieren rapen in Friesland. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw en in De Telegraaf van 26 mei 2008.

Dierenactivisten stichten brand bij 'ganzendoder'

Trouw, 30 juni 2008

Het Animal Liberation Front (ALF) heeft de brandstichting opgeëist bij Duke Faunabeheer in Lelystad. In het bedrijf dat is ingehuurd om duizenden Grauwe Ganzen op Texel te doden, is veel rookschade ontstaan. Leden van de ALF hebben de naam van hun actiegroep op het bedrijf geschilderd met daarbij een verwijzing naar Texel. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Dagblad Tubantia van 30 juni 2008.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.